

การแสดงเดี่ยวเพื่อนำเสนอชีวิตของตัวละครที่ถูกกดทับจากวาทกรรม ความสมบูรณ์แบบเรื่อง The Masterpiece

The Masterpiece: A solo performance to reveal the oppressed character
from a discourse of perfection

Received May 30, 2022
Revised August 8, 2023
Accepted August 20, 2023

ธีรภัทร์ นาคปานเสื่อ¹
คณพศ วิรัตน์ชัย²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์ความรู้อจากผลงานสร้างสรรค์จากการวิจัยปฏิบัติการมี
วัตถุประสงค์เพื่อสร้างบทละครและนำเสนอการแสดงเดี่ยว การวิจัยครั้งนี้มีการศึกษาและรวบรวม
ข้อมูลจากเอกสารวิชาการด้านทฤษฎีวาทกรรมและมายาคติ การศึกษาวิธีทัศน์ ภาพยนตร์และบท
ละครที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางการเขียนบทละครโดยได้แรงบันดาลใจจากหนังสือเรื่อง การเดิน
ทางของส่วนที่หายไป (The Missing Piece Meets the Big O) ของ เชล ซิลเวอร์สไตน์ (Shel Silverstein)
แปลโดย ปลาสิ่รุ่งเพื่อนำมาสร้างโครงเรื่องแล้วนำมาข้อมูลมาตีความเพื่อสร้างบทละครสำหรับการ
แสดงเดี่ยวโดยมีธีรภัทร์ นาคปานเสื่อเป็นนักแสดง กำกับการแสดงโดย สันหิ์ไชญ์ เอื้อศิลป์ ผลการ
วิจัยพบว่าบทละครสำหรับการแสดงเป็นบทพูดเดี่ยว (monologue) ซึ่งมีการเลือกใช้สัญลักษณ์ การ
อุปมาอุปไมย แนวความคิดหลักของเรื่องคือ จงเรียนรู้ที่จะยอมรับและเติบโตในแบบของตัวเองโดย
นำเรื่องราวการถูกลดคุณค่าในชีวิตจากความคาดหวังความสมบูรณ์แบบและความสำเร็จของผู้อื่นโดย
เล่าเรื่องผ่านตัวละครหลักชื่อ เอ็มมา เทย์เลอร์ซึ่งเธอแต่งตัวเป็นผู้หญิงแต่แท้จริงเธอเป็นผู้ชายอายุ
ประมาณ 40 ปี บทละครมีลักษณะเป็นภาพปะติดปะต่อ (collage) ผลงานการแสดงเดี่ยวใช้เทคนิค
และวิธีการแสดงแบบละครเคเวียร์เพื่อวิพากษ์วิจารณ์ เสียดสี ประชดประชันสังคมโดยเสนอมุมมอง
ผ่านเพศที่สาม การเข้าสู่สภาวะของตัวละครใช้วิธีการด้นสด (improvisation) การเรียกความทรงจำ
ในอดีต (memory recall) การฝึกหาคความหมายของคำพูดและความหมายใต้คำพูด (subtext)
ทดลองหาวิธีการนำเสนอใหม่ ๆ ผ่านกระบวนการซ้อมภายใต้แนวทางที่ผู้กำกับการแสดงกำหนดให้
โดยมีองค์ประกอบทั้งเสื้อผ้า พื้นเวทีและฉาก รวมทั้งแสงและเสียงที่ส่งเสริมสอดคล้องไปกับการแสดง
ทำให้สามารถสื่อสารแก่นความคิดไปสู่ผู้ชมให้เกิดเรียนรู้ไปกับการแสดงและตัวละคร

คำสำคัญ : การแสดงเดี่ยว, ละครเคเวียร์

¹ นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาศิลปะการแสดง คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

² อาจารย์ประจำสาขาดนตรีและการแสดง คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา

Abstract

This research article is a result of knowledge analysis from practicing research entitled The Masterpiece (a solo performance) which aimed to create a play script and perform a solo performance. The theory of myth and discourse, video recording, films, play scripts were collected as research data for scriptwriting. The performance structure was inspired and interpreted from a book called The Missing Piece Meets the Big O originally by Shel Silverstein, and Thai translated by Pla Srirung, which used as a script creating and solo performed by Teerapat Nakpansue under the directing of Sanchai Uaesilapa. The study found that semiotic and metaphor were used in a monologue play script. The message of the story was learning how to accept life, and how to grow in own way by using the issue of perfect- being expectation discourse, and others' success through the character named Emma Taylor who is a 40-year old male with a female appearance. The script is characterized as collage technic, the solo performance using the technic and method of queer theater to critic and parody the society through the perspective of homosexual. The improvisation, memory recall, and finding of the meaning and subtext technics were used to approach to be the character. The new style of the presentation consists of costume, space, scene, light, and sound along the strong directing was tried out to deliver a message, and making the learning process to audiences

Keywords : Solo Performance, Queer Theatre

บทนำ

ประเด็นปัญหาและแรงบันดาลใจสำคัญในการวิจัยเพื่อนำมาสร้างสรรค์บทและนำไปสู่การแสดงเดี่ยวครั้งนี้มาจากประสบการณ์ชีวิตของธีรภัทร์ นาคปานเสียจากการสูญเสียความเป็นตัวเองเพราะมีความพยายามต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม ตลอดจนความคาดหวังที่มีต่อชีวิตและการศึกษาซึ่งเป็นประสบการณ์ในตั้งแต่เริ่มศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัยรวมถึงสิ่งประกอบสร้างต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อทัศนคติความสมบูรณ์แบบของชีวิต ดังเช่นเดียวกันกับที่ณัฐพงษ์ สกุลเดี่ยว (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2564 , <https://prachatai.com/journal/2011/08/36356>) ได้เสนอแนวคิดที่สะท้อนปัญหาของสังคมที่ให้ความสำคัญจากความคาดหวังของความสมบูรณ์ในครอบครัวไว้ว่า สังคมตั้งแต่ครอบครัวได้สร้างกรอบมาตรฐานขึ้นมาซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่เข้าไปกดดันและทำให้ผู้คนที่ไม่สามารถดำเนินชีวิตตามกรอบมาตรฐานดังกล่าวได้ รู้สึกผิด ย้ำแหย่ และท้อแท้ใน

ชีวิตมากกว่าที่ควรจะเป็น เช่นการสถาปนากอบมาตรฐานของครอบครัวที่สมบูรณ์แบบตามอุดมคติขึ้นมาโดยไม่มองว่าการหย่าร้างเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ ได้เบียดขับให้พ่อ แม่ หรือใครก็ตามที่ไม่สามารถประดับประดาครอบครัวของตนให้เป็นไปตามอุดมคติดังกล่าวได้กลายเป็นคนที่ดูจะมีปัญหา ไม่มีความรับผิดชอบ มีความบกพร่อง และไม่สมบูรณ์อย่างรุนแรง

ด้วยเหตุนี้การสร้างสรรคการแสดงจึงเป็นการเรียนรู้ชีวิตของมนุษย์ซึ่งผู้วิจัยมีความมุ่งหวังสร้างแรงบันดาลใจและเป็นการกระตุ้นความคิดให้กับคนที่กำลังเผชิญสภาวะเดียวกับตัวละครโดยนำปมปัญหาจากการใช้ชีวิตในสังคมเกี่ยวกับความแตกต่างทางเพศ การไม่ถูกยอมรับในสังคม การถูกรอบจำกัดสิทธิของชีวิตในสังคมนวมถึงการตั้งคำถามกับสังคม วัฒนธรรม การศึกษา การเมือง ความเชื่อ ค่านิยม เศรษฐกิจโดยมุ่งหวังทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ถึงความเป็นจริงตามธรรมชาติหรือมายาคติที่ถูกสร้างขึ้น และการแสดงเดี่ยวเรื่อง The Masterpiece ยังสะท้อนให้เห็นถึงการสร้างวาทกรรม ระบบ และกระบวนการในการสร้าง/ผลิต (Constitute) อัตลักษณ์ (Identity) และความหมาย (Significance) ให้กับสรรพสิ่งต่าง ๆ ในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง จากมายาคติและวาทกรรมที่ตราไว้ในสังคมดังที่กัวธาร์ ภิรมย์ชม (2559, หน้า 23-32) ได้ศึกษาแนวคิดของโรลิ่งด์ บาร์ตส์ (ค.ศ.1915 - 1980) นักวิชาการชาวฝรั่งเศสซึ่งทำการศึกษาวเคราะห์เกี่ยวกับระบบคุณค่าร่วมสมัยทางสังคมเพื่อสร้างมายาคติ (Myth) ทางวัฒนธรรมสมัยใหม่ นำมาใช้อธิบายการสื่อความหมายของปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะการนำเสนอความหมายในเชิงวัฒนธรรมที่มักจะมาพร้อมกับคติความเชื่อและถูกทำให้เป็นที่รับรู้ประหนึ่งราวกับว่าสิ่งที่ถูกนำเสนอ นั้นเป็นความจริงตามธรรมชาติแต่แท้ที่จริงแล้วความคิดหรือมโนทัศน์ที่ถูกถ่ายทอดออกมา และเข้าสู่การรับรู้ไม่ได้เป็นไปหรือเกิดขึ้นตามหลักของข้อเท็จจริงแต่มันเป็นความหมายที่ถูกประกอบสร้างขึ้นมาและกลายเป็น “มายาคติ” อันเป็นทัศนคติที่หล่อหลอมความเข้าใจของผู้คนเสมือนภาพลวงอันน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับและรับรู้กันโดยทั่วไป ดังเช่นเดียวกันกับที่นพพร ประชากุล (2547, หน้า 4) ได้เรียงเรียงความหมายของมายาคติ (Myth) ไว้ว่ามายาคติคือการสื่อความหมายด้วยคติความเชื่อทางวัฒนธรรมซึ่งถูกกลบเกลื่อนให้เป็นที่รับรู้เสมือนว่าเป็นธรรมชาติหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการของการลวงให้หลงแต่ก็มีได้หมายความว่ามายาคติเป็นการโกหกหลอกลวงบิดเบือนข้อเท็จจริงหรือปิดบังอำพรางสิ่งใดทั้งสิ้น ทุกอย่างปรากฏต่อหน้าอย่าเปิดเผยจนสร้างความคุ้นเคยจนไม่ทันตั้งตัวว่ามันเป็นสิ่งประกอบสร้างทางวัฒนธรรมโดยที่เราอาจหลงคิดไปว่าค่านิยมที่เรายึดถืออยู่นั้นเป็นธรรมชาติหรือเป็นไปตามสามัญสำนึก

ผลงานวิจัยนี้จึงเป็นการสร้างสรรค์บทละครสำหรับการแสดงเดี่ยวที่เล่าเรื่องราวของตัวละคร “เอมมา” ตัวละครซึ่งเป็นภาพแทนความหลากหลายทางเพศ ช่างเย็บผ้าที่เก็บตัวอยู่ในห้องทำงานเล็ก ๆ ชีวิตที่ถูกติดด้วยอดีตกับและสิ่งที่ยังคงค้างอยู่ในใจ แต่เมื่อเธอได้รับโอกาสจาก “อเล็กซ์” นักแสดงหนุ่มที่ต้องการตัดชุดสำหรับใช้ในการประกวดละครเธอก็มีความหวังที่จะสร้างผลงานที่สมบูรณ์แบบ แต่ต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับการตัดเย็บอยู่กับแบบเดิม ๆ ของเธอไม่ได้รับการยอมรับซ้ำแล้วซ้ำเล่าเท่ากับอดีตอันขมขื่นของเธอ เธอจึงคิดวิธีที่จะสร้างความภูมิใจเกิดการเปิดประสบการณ์

ใหม่ของตนเองในการทำผลงานที่เป็นต้นแบบแทนที่จะทำแบบสำเร็จของคนอื่น โดยมุ่งหวังที่จะสื่อสารแก่นความคิดของเรื่อง The Masterpiece ให้ผู้ชมได้เกิดการตั้งคำถาม การพิจารณา และการแสวงหาคำตอบกับมายาคติและวาทกรรมความสมบูรณ์แบบของชีวิตตัวละครกับพวกเราทุกคนให้พร้อมต่อการเผชิญโลกและทำความเข้าใจตัวละครเสมือนการเข้าใจตัวเราเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างบทละครและนำเสนอการแสดงเดี่ยวเรื่อง The Masterpiece

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. การสร้างองค์ความรู้จากกระบวนการสร้างสรรค์การแสดงเดี่ยวเรื่อง The Masterpiece
 2. เกิดการเรียนรู้แก่นความคิดเรื่องการเดินทางที่หายไป (The Missing Piece Meets the Big O) ของ เซล ซิลเวอร์สเตน (Shel Silverstein) แปลโดย ปลาสิ่รุ้ง โดยกำหนดแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้
- การทำงาน

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างสรรค์การแสดงเดี่ยวเรื่อง The Masterpiece จากแรงบันดาลใจที่ดีความจากหนังสือเรื่อง การเดินทางของส่วนที่หายไป (The Missing Piece Meets the Big O) ของ เซล ซิลเวอร์สเตน (Shel Silverstein) แปลโดย ปลาสิ่รุ้ง โดยกำหนดแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย
ที่มา: ธีรภัทร นาคปานเสื่อ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยปฏิบัติการโดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือเรื่อง การเดินทางของส่วนที่หายไป (The Missing Piece Meets the Big O) ของ เชล ซิลเวอร์สไตน์ (Shel Silverstein) แปลโดยปลาสิรุ้ง การศึกษาและวิเคราะห์บทละครเรื่อง I Am My Own Wife ของ ดัก ไรซ์ (Doug Wright), บทละครเรื่อง พินัยกรรมของหญิงวิกลจริต ของ ดารกา วงศ์ศิริ, บทละครเรื่อง Emily of Emerald Hill ของ สเตลลา โคน (Stella Kon) และบทละครเรื่อง จุมพิต-นางพญาแมงมุม ของ มานูเอล พูอิก (Manuel Puig) การศึกษาวีดิทัศน์ภาพยนตร์เรื่อง Hedwig and the Angry Inch และ The Dress maker เพื่อใช้เป็นแนวทางการเขียนบทละครพูดเดี่ยวโดยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ตามหัวข้อเรื่องที่ศึกษาและนำมาตีความโดยนำประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์และการตีความมาสร้างบทละครสำหรับการแสดงเดี่ยวโดยมีธีรภัทร นาคปานเสื่อเป็นนักแสดง และอาจารย์ ดร.สัณห์ไชญ์ เชื้อศิลป์ เป็นผู้กำกับการแสดง เนื่องด้วยวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อโคโรนาไวรัส โควิด-19 การแสดง The Masterpiece เปิดการแสดงโดยจำกัดจำนวนผู้ชมและได้บันทึกผลงานการแสดงไว้เพื่อทำการวิเคราะห์และถอดองค์ความรู้จากกระบวนการทำงานและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการวิจัย

ผลการวิจัย

การสร้างสรรคผลงานนี้ได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยโดยได้ศึกษาทฤษฎีด้านมายาคติและวาทกรรมที่ถูกกำหนดในสังคมเพื่อนำไปสร้างบทละคร ดังที่นพพร ประชากุล (2547, หน้า 4) ได้อธิบายความหมายของคำว่า มายาคติ (myth) ไว้ว่า มายาคติหมายถึงการสื่อความหมายด้วยคติความเชื่อทางวัฒนธรรมซึ่งถูกกลบเกลื่อนให้เป็นที่รับรู้เสมือนว่าเป็นธรรมชาติ เป็นกระบวนการลวงให้หลง ทั้งนี้ความหมายของมายาคติไม่ใช้การโกหกหลอกลวงแบบปั้นน้ำเป็นตัวหรือการโฆษณาชวนเชื่อที่บิดเบือนข้อเท็จจริง มายาคตินั้นไม่ได้ปิดบังอำพรางสิ่งใด แต่ทุกอย่างนั้นปรากฏต่อหน้าต่อตาอย่างเปิดเผยจนไม่ทันสังเกตว่ามันเป็นสิ่งประกอบสร้างทางวัฒนธรรมทำให้หลงคิดไปว่าค่านิยมที่เรายึดถืออยู่นั้นเป็นธรรมชาติหรือเป็นไปตามสามัญสำนึก

ก่อนการลงมือปฏิบัติเขียนบทละครเพื่อให้ได้บทที่มีความหมายควบคู่กันระหว่างภาษาและความคิดผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องมายาคติและวาทกรรมเป็นการศึกษาหาความรู้และสร้างความเข้าใจ เชื่อมโยงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของสังคมและสามารถเข้าถึงบทบาทที่แท้จริงของคนในสังคมถ่ายทอดผ่านตัวละครโดยประเด็นที่ผู้วิจัยให้ความสนใจคือ การยอมรับทางสังคมในแง่ของความแตกต่างทางเพศ การเข้าใจความคิดของคนในสังคมและความเชื่อของคนในสังคมที่เป็นอยู่อย่างแพร่หลายในสังคม นอกจากนั้นยังได้ทำการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมทำให้ผู้วิจัยเข้าใจในรูปแบบของความคิดของมนุษย์ที่สืบทอดต่อ ๆ กันมา และวาทกรรมไม่ใช่เพียงเป็นภาษาในรูปแบบตัวอักษรแต่เป็นการส่งสารทางความคิด ความรู้ครอบงำให้มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์และ

การแสดงออก ทั้งมายาคติและวาทกรรมมีส่วนเชื่อมโยงกันโดยมายาคติเป็นการใช้ภาษาแบบหนึ่ง ที่กระทำผ่านวาทกรรม นอกจากการศึกษาทฤษฎีสำคัญเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์แล้วการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาบทละครไทยและตะวันตกเพื่อใช้เป็นแนวทางการสร้างตัวละครเพื่อใช้เป็นแนวทางในการ เขียนบทละครได้แก่ เรื่อง I Am My Own Wife ของ ดัก ไวท์ (Doug Wright), เรื่อง พิษกรรมของ หญิงวิกลจริตของ ดารกา วงศ์ศิริ, เรื่อง Emily of Emerald Hill ของ สเตลลา โคน (Stella Kon), เรื่อง จุมพิต-นางพญาแมงมุม ของ มานูเอล พูอิก (Manuel Puig) นอกจากนั้นยังได้ศึกษาสื่อวีดิทัศน์งาน สร้างสรรค์การแสดงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาโดยศึกษาจากภาพยนตร์เรื่อง Hedwig and the angry inch รวมทั้งบันทึกการแสดงสดในชื่อเดียวกัน ว่าด้วยเรื่องราวชีวิตเฮ็ดวิกผู้ที่ถูกแบ่งครึ่งมา ตั้งแต่กำเนิดพ่อแม่ถูกแยกส่วนแยกทางกัน ตัวเขาเกิดมาในชีวิตครึ่งเพศที่มีร่างเป็นชายใจเป็นหญิง และอยู่ในเยอรมนีที่มีกำแพงเบอร์ลินขวางกั้นตรงกลาง ชีวิตที่โหยหาอีกส่วนหนึ่งของชีวิตที่ขาดหายไปกับความรักของผู้ชายทั้ง 2 กับ หญิงแปลงเป็นชายอีก 1 คน ที่จะเป็นคำตอบในการเติมเต็มชีวิตที่ เหมือนจะขาดหายไป เพราะเจ้าส่วนเกินตรงหว่างขาเขาจึงร้องเพลงจัดคอนเสิร์ตจนเข้าใจในตัวเอง และยอมรับในตัวเองได้ นอกจากนั้นยังได้ศึกษาภาพยนตร์เรื่อง The Dressmaker ว่าด้วยเรื่องของดี ไชเนอร์สาวต้องการกลับบ้านเกิดเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์จากคดีที่ติดตัวเธอมาตั้งแต่อายุ 10 ขวบ โดยการตัดชุดให้กับลูกสาวร้านของช่างนสาว ๆ ทั้งหมดบ้านแห่มาใช้บริการแต่ก็ยังเป็นที่รังเกียจของคนอยู่ดีจึงนำไปสู่การล้างแค้นคนทั้งหมดบ้านและพยายามทำทุกทางให้สังคมยอมรับเพื่อเป็น แนวทางในการสร้างสรรค์ นอกจากการศึกษาบทละครตามรายละเอียดข้างต้น โครงสร้างของการ เล่าเรื่องและการสร้างตัวละครได้รับแรงบันดาลใจจากการศึกษาหนังสือและวีดิทัศน์เรื่อง การเดินทางของส่วนที่หายไป (The Missing Piece Meets the Big O) ของ เชล ซิลเวอร์สแตน (Shel Silverstein) แปลโดย ปลายี่รุ้งซึ่งเป็นหนังสือภาพสำหรับเด็กที่กล่าวถึงอีกมุมมองหนึ่งของเจ้าชิ้นส่วนสามเหลี่ยม เล็ก ๆ ที่เคยเป็นแค่ “ส่วนเติมเต็ม” เล่าเรื่องราวของส่วนเติมเต็มแสนเศร้าที่เฝ้ารอคอยด้วยความหวัง ว่าตนจะ “ถูกเลือก” เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของใครสักคนมันเฝ้ารอทั้งสุขทั้งทุกข์ ลองผิดลองถูกทั้งที่คิดว่าพบ “ชิ้นที่ใช่” แล้วแต่ชีวิตก็กลับไม่ได้หวานชื่นดังฝันจนกระทั่งวันหนึ่งมันได้พบกับวงกลมวงหนึ่งที่สมบูรณ์ในตัวเองเจ้าสามเหลี่ยมน้อยคิดว่าตัวเองเป็นแค่ชิ้นส่วนเล็ก ๆ ที่ไม่อาจลี้ไปไหนได้ จึงต้องเป็นฝ่ายเฝ้ารอเพื่อจะเป็น “ผู้ถูกเลือก” ในชีวิตของคนอื่น ๆ แต่วงกลมพยายามบอกว่าการลี้ ไม่ได้ไม่ใช่เพราะเจ้าสามเหลี่ยมไม่มีความสามารถหากแต่เป็นเพราะยังไม่ลองลงมือทำมากกว่าเมื่อ เจ้าสามเหลี่ยมลองขยับเขยื้อนเคลื่อนไหวมันจึงพบว่าตัวเองทำได้เหลี่ยมมุมที่มีคอยๆ ลี้หายไป รูป ร่างที่เปลี่ยนไปทำให้ท้ายที่สุดแล้วมันก็ลี้ไปทุกแห่งได้ ไม่แตกต่างจากเจ้าวงกลม จึงทำให้ผู้วิจัย เลือกรเรื่องนี้นำมาใช้ในการตีความในการสร้างสรรค์ ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. การสร้างบทละคร

การพัฒนาบทละครสำหรับการแสดงเดี่ยวได้กำหนดแนวทางเป็นลักษณะบทพูดเดี่ยว (monologue) ซึ่งมีการเลือกใช้สัญลักษณ์ วลี คำ ประโยคเป็นในการถ่ายทอดเรื่องราว เหตุการณ์และความรู้สึกของผู้เขียนบทโดยมีการใช้การอุปมาอุปไมย ทั้งนี้การเลือกใช้แก่นเรื่อง โครงเรื่องและ

สัญลักษณ์ของเรื่องมาจากการเทียบเคียงกับอัตชีวประวัติและประสบการณ์ชีวิตของธีรภัทร์ นาคปานเสื่อ ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 : ตีความจากหนังสือเทียบเคียงกับประสบการณ์

โครงเรื่องจากหนังสือ	เทียบเคียงกับประสบการณ์ชีวิต
ชิ้นส่วนที่ขาดหายไปนั่งอยู่อย่างโดดเดี่ยวเฝ้ารอใครสักคนพามันไปที่ไหนสักแห่งให้เป็นส่วนที่สมบูรณ์	การอยู่คนเดียวไม่รู้ว่าชอบอะไร มีต้นทุนจากความถนัดที่ไม่ถูกยอมรับ
จนมันได้พบกับบางคนเข้ากันได้แต่กลับไม่ได้	ฟังคนอื่นมากเกินไป เชื่อคำพูดของคนอื่น
บางคนกลับได้แต่เข้ากันไม่ได้	การเข้ากับเพื่อนไม่ได้ตั้งแต่เด็ก
บางคนไม่รู้จะไรกับเข้ากันได้	โลกส่วนตัว เช่น การอ่านหนังสือและจินตนาการ
บางคนไม่รู้จะไรเลย	การทุ่มเทกับความรักที่ไม่ได้ผลตอบแทน
บางคนบอบบางเกินไป	ความอ่อนแอภายในจิตใจ
บางคนทิ้งเอาไว้บนแท่นบูชา	ความรักในศิลปะการละคร
บางคนมีชิ้นที่ขาดมากเกินไป	คำถามและข้อสงสัยในชีวิตและความมั่นใจ
บางคนมีชิ้นที่มากเกินไป	ความคิดมาก
มันเรียนรู้ที่จะซ่อนตัวจากผู้ทิวโหย	เพื่อนที่เห็นแก่ตัวและการวิพากษ์หยาบคาย
บางคนดูไกลเกินไป	ความห่วงใยและหวังดีจากบุคคลรอบข้าง
บางคนกลับผ่านไปโดยไม่มีใครสังเกตเห็น	สังคมในมหาวิทยาลัยที่อยู่ ณ ปัจจุบัน
มันพยายามทำตัวให้น่าสนใจยิ่งขึ้นแต่ก็ไม่ช่วยอะไร	การที่พยายามเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นทั้งศีลธรรม การแต่งตัว
มันพยายามทำตัวให้ดูฉลาดมากขึ้น แต่ทำให้คนที่ซื่อายหนีหายไป	การพยายามทำตัวให้เก่งขึ้น ความตั้งใจที่เยอะเกินไป ทำให้เพื่อนไม่คบ
พบกับสิ่งที่ขาดหายและเติมเต็มพอดีแต่มันโตขึ้น	ประสบการณ์ในการทำงานที่ล้มเหลว
ลอง ลุก ยืด ล้ม จนเป็นวงกลมที่ค่อนข้างสมบูรณ์	การได้ทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ

ที่มา : ธีรภัทร์ นาคปานเสื่อ

จากรายละเอียดข้างต้นได้นำมากำหนดตัวละครรวมทั้งกำหนดประเด็นโดยมีความต้องการสื่อสารความคิดหลักคือ จงเรียนรู้ที่จะยอมรับและเติบโตในแบบของตัวเอง โดยมีโครงสร้างการเล่าเรื่องว่าด้วยเรื่องของกะเทยที่ตามหาส่วนที่ขาดหายไปจนได้เรียนรู้ที่จะเป็นส่วนนั้นด้วยตัวเองโดยการดำเนินเรื่องผ่านกระบวนการตัดเย็บเครื่องแต่งกายคู่ไปกับการเล่าถึงแต่ละช่วง

ของชีวิต โดยแบ่งเป็น 11 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ความเป็นกระเทยคืออะไรจากคำพูดของคนอื่น??

ช่วงที่ 2 การเป็นส่วนเกินของสังคมในวัยมัธยม

ช่วงที่ 3 การเติมเต็มตัวเองด้วยโลกส่วนตัวและจินตนาการ

ช่วงที่ 4 ความบอบบางในชีวิตรักที่พังทลายในประเด็นผู้ชายต้องคู่กับผู้หญิง

ช่วงที่ 5 ความพยายามที่จะเป็นยอมรับของคนในสังคมประเด็นอุดมคติของความสวย

เพศทางเลือก ความสามารถ อาชีพ

ช่วงที่ 6 คำถามและความคิดของคนอื่น

ช่วงที่ 7 การเอาตัวรอดจากผู้หาประโยชน์

ช่วงที่ 8 การถูกจำกัดจากความหวังและการตัดสินใจที่มองข้าม

ช่วงที่ 9 ความตั้งใจและความพยายามทำให้ผู้คนถอยห่าง

ช่วงที่ 10 การเรียนรู้ที่让别人ทำให้เราเติบโต

ช่วงที่ 11 การเรียนรู้ที่จะเติบโตด้วยตัวเองในแบบของตัวเอง

การเล่าเรื่องคือการแสดงที่มีนักแสดงคนเดียวที่พูดถึงสิ่งที่เป็นมาคาดติดตามแบบแผนและเรียนรู้ความเป็นต้นฉบับ (original) ของตนเอง โดยยึดหลักการออกแบบในเรื่องมีรูปแบบเป็นงานร่วมสมัย (Contemporary art) กำหนดสถานที่เป็นร้านตัดเย็บเสื้อผ้าข้างโรงละคร มีโทนสีของเรื่อง (Tone) สำหรับการนำเสนอเป็นสีน้ำตาล สีดำ ให้อารมณ์และความรู้สึกร่วม (Mood) สนุก หดหู่ ตระหนักรู้ กำหนดยุคสมัยในเรื่องคือปี ค.ศ. 1947 -1957 และได้กำหนดความยาวของบทละครสำหรับแสดงระยะเวลา 30 นาที โดยกำหนดให้มีจินตภาพของงานออกแบบดังนี้

ภาพที่ 2 จินตภาพของงานออกแบบตัวละคร เป็นเสื้อผ้า New Look ที่ออกแบบโดย Christian Dior ผู้สร้างบทยากให้เห็นตัวละครที่มีความเป็นคนที่พยายามจะสมบูรณ์แบบในรูปแบบเสื้อผ้าที่สวมใส่ในแบบที่ดูแข็งเปรียบกับการที่ตัวละครที่อ่อนแอภายในและสร้างความแข็งแกร่งภายนอกกลบเกลื่อนไว้

ที่มา : <https://www.vogue.co.th/fashion/article/diorhistory>

การพัฒนาบทละครสำหรับใช้ในการแสดงผู้เขียนบทละครได้พัฒนาบทละครจากตัวบทละครร่างที่ 1 เมื่อนำบทละครไปใช้ในการทำงานกับผู้กำกับการแสดง บทละครถูกปรับให้เหมาะสมกับการแสดงเพื่อทำให้ชีวิตของตัวละคร การกระทำและสถานการณ์ที่ตัวละครกำลังเผชิญอยู่ชัดเจนมากขึ้นและเชื่อมรอยต่อของบทละครซึ่งมีลักษณะเป็นภาพปะติดปะต่อ (collage) ให้สามารถเล่าเรื่องสอดคล้องกันได้ในแต่ละช่วงโดยแก้ไขให้กำหนดรายละเอียดสถานที่ที่ตัวละครอยู่ในห้องสตูดิโอเล็ก ๆ ในอาคารชั้น 6 ที่ตกแต่งแบบฝรั่งเศสเคยเป็นห้องของคนใช้ในศตวรรษก่อนเรียกว่า chamber de bonne หลังที่นั่งของคนดูสมมติให้เป็นส่วนของที่นอน คุณจะเห็นส่วนที่เป็นที่ทำงานตัดเย็บเสื้อผ้ามีโต๊ะขนาดใหญ่วางอยู่ตรงกลาง ด้านหลังซ้ายมีโคมไฟตั้งพื้นประดับอยู่ ด้านหลังกลางแขวนภาพวาดปลอมของศิลปินชื่อดังอยู่ 1 รูป มีม้วนผ้าและม้วนกระดาษวางอยู่มีกองกรอบรูปที่มีชื่อเสียงไว้ 4-5 รูปที่พื้น ด้านมุมขวามีรูปปั้นเดวิดปลอมตั้งอยู่ใกล้โต๊ะตรงกลางมีหุ่นเสื้อผ้าอยู่ 1 ตัวใกล้กันมีจักรเย็บผ้ามีราวแขวนผ้าที่มีผ้ามีแขวนอยู่ทางซ้ายสุดสมมติเป็นหน้าต่างที่ปิดอยู่ มีเก้าอี้ตั้งอยู่ 1 ตัวเธอยืนทำแพทเทิร์นชุดอยู่พักหนึ่ง เธอชื่อ เอมมา เทย์เลอร์ ลักษณะการแต่งตัวของเธอเป็นผู้หญิงแต่แท้จริงเธอเป็นผู้ชายอายุประมาณ 40 ปี เอมมาใส่ชุดเดรสยาวคล้ายโค้ชยาวสีน้ำตาลผมเกล้าจากกระบวนการดังกล่าวข้างต้นโครงสร้างของบทละครมีรายละเอียดดังนี้

- โครงเรื่อง : ชีวิตช่างเย็บผ้าที่ได้รับโอกาสจากอเล็กซ์นักแสดงหนุ่มที่ต้องการตัดชุดสำหรับไปส่งละครประกวด เธอจึงใช้ความหวังที่สร้างผลงานที่สมบูรณ์แบบ แต่ต้องประสบปัญหาการตัดเย็บอยู่กับแบบเดิมของการไม่ถูกยอมรับซ้ำแล้วซ้ำกับอดีตอันขมขื่นของเธอ เธอจึงคิดวิธีที่จะสร้างความภูมิใจเกิดการเปิดประสบการณ์ใหม่ของตนเองในการทำผลงานที่เป็นต้นแบบแทนที่จะทำแบบสำเร็จของคนอื่น

- แก่นเรื่อง : การเรียนรู้ที่จะเติบโตด้วยตัวเองในแบบของตนเอง
- การกระทำหลักของเรื่อง : การทำให้ตัวเองเป็นที่ยอมรับ
- การเทียบเคียงเรื่อง : บทละครเทียบเคียงเรื่องจากประสบการณ์ของธีร-ภัทร์

นาคปานเสื้อที่เหมือนการทำงานศิลปะส่งครูในวิชาเรียนศิลปะการแสดงโดยเปรียบเทียบตัวเองกับเพื่อนคนอื่นและหวังให้คนอื่นทำให้ผู้เขียนบทมีคุณค่าผ่านการพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลาแต่สุดท้ายก็ไม่เคยทำสำเร็จเพราะไม่เคยมองคุณค่าที่มีอยู่ของตนเอง

- การวิเคราะห์ตัวละคร เอมมา เทย์เลอร์ เหตุผลที่ได้ชื่อนี้มาเพราะ เป็นการสร้างชื่อใหม่จากหนังสือที่ชอบและครอบครัวของผู้เขียนบทเป็นช่างเย็บผ้า โดยบทบาทในเรื่องเป็นตัวละครเอกมีลักษณะภายนอกเป็นเพศชาย อายุ 45 ปี มีความสูง 170 ซม. น้ำหนัก 50 กก. มีสีผมและสีดวงตาเป็นสีดำมีสีผิวเป็นสีแทนและเนียนแต่กร้านแบบคนพอมืออายุ มีรูปหน้าเป็นรูปเป็ด มีลักษณะเด่นคือโหนกแก้ม มีตำหนิคือรอยเหี่ยวย่นบ้าง มีสุขภาพดี ลักษณะทางจิตเป็นอารมณ์ความรู้สึกแบบอ่อนไหว ชอบดูหนังดูละครอยากประสบความสำเร็จเพราะเป็นเครื่องการันตีว่าถูกยอมรับ ไม่ชอบความผิดหวังและความผิดพลาดเพราะมันสะท้อนความจริงของชีวิต ความกลัวการถูกตัดสินเพราะเคยโดนตัดสินในการเป็นตัวเองมาตลอดชีวิต การมองโลกจัดว่าเป็นคนประเภทอมทุกข์ โดย

ภูมิลหลังตัวละครมีบ้านเกิดอยู่ย่านชานเมืองกรุงเทพฯ ตอนเป็นเด็กแบบเชื่อฟังคำสั่งว่านอนสอนง่าย มีการศึกษาระดับวิทยาลัย ศาสนาเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากล มีฐานะการเงินอย่างขัดสน ความสัมพันธ์กับพ่อแม่ไม่ได้สนิทเป็นความสัมพันธ์ผู้ใหญ่กับผู้น้อยสงเสีย พี่น้องไม่ได้คบหาสมาคมด้วยความสัมพันธ์สิ่งแวดล้อมเป็นตัวประหลาดของสังคมเนื่องจากมีความคิดไม่เหมือนคนอื่นจึงใช้ชีวิตแบบหลบซ่อน ผู้วิจัยวิเคราะห์ลักษณะการดำเนินชีวิตของตัวละครได้ว่ามีอาชีพเป็นช่างเย็บผ้า เพราะเป็นสิ่งที่คิดว่าถนัดที่สุดมีงานอดิเรกเป็นการอ่านหนังสือโดยมีเป้าหมายระยะสั้นคือการตัดเย็บชุดให้เสร็จและสมบูรณ์ตามคำสั่งเพื่อให้มีเงินเลี้ยงชีพ ตัวละครมีเป้าหมายระยะยาวคือการมีผลงานเป็นของตัวเองที่คนให้การยอมรับ มีความฝันความหวังคือเป็นคนมีชื่อเสียงเป็นคนดังในวงการที่ประสบความสำเร็จมีความสมบูรณ์พร้อมในทุกด้าน ตัวละครความเชื่อทางศาสนาว่าศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ และความคิดทางการเมืองว่าการเมืองเป็นการกำหนดทิศทางของคนในสังคมและส่งผลกระทบต่อทุกคน ตัวละครมีความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ คือถูกค้าที่ส่งงานผ่านโทรศัพท์เท่านั้น และเคยมีคนรักเป็นคนดัง สิ่งที่เขาเสียดคือ เสียดความสมบูรณ์แบบที่สวยหรู เพราะเชื่อว่ามันเป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตดีขึ้น ตัวละครมีการแสดงออกถึงตัวตนคือการแต่งกายด้วยชุดที่ตัดเย็บอย่างดีและมีแบบฟอร์มที่ถูกใจอย่างแพร่หลาย ไม่มีเครื่องประดับ และลักษณะการพูดคือ พูดเว้นวรรคไม่เป็นธรรมชาติ กิริยาท่าทางทำตัวกรีดกรายและห่อหุ้มเป็นประจําจนติดเป็นนิสัย ตัวละครความสามารถพิเศษคือการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและการเอาตัวรอดที่ดีทำให้รอดจากวิกฤติหลาย ๆ ครั้งในชีวิต เอมมา เทย์เลอร์มองตัวเองเป็นคนไม่เก่งและไม่มีความสามารถใดนอกจากเย็บผ้า มองคนอื่นเป็นคนเก่งกว่าตัวเองเสมอและคนอื่นมักจะหาผลประโยชน์กับตัวเอง ผู้มีอิทธิพลกับเอมมาคืออเล็กซ์ที่เปรียบเสมือนคนรักเก่าของตัวเอง จุดแข็งเอมมาคือไม่ยอมแพ้ต่อสิ่งใด จุดอ่อนฟังคนอื่นมากเกินไป ตัวละครเข้ามาในสถานการณ์ยุ่งเหยิงได้ จากการรับงานตัดชุดที่ตัวเองอยากทำมานาน ตัวละครต้องการเป็นที่ยอมรับจากผู้อื่นโดยมีความต้องการสร้างสรรคผลงานของตนเองให้ดีที่สุด ผลสุดท้ายตัวละครเรียนรู้ที่จะทำทุกอย่างด้วยตัวเองโดยไม่หวังพึ่งคนอื่น สามารถแบ่งลำดับเนื้อเรื่องได้ดังนี้

ตารางที่ 3 : ลำดับเนื้อเรื่องแต่ละช่วงของบทละคร

ช่วงที่	เนื้อเรื่อง
1	เปรียบเทียบกระบวนการวาดแบบกับสภาวะของตัวละครที่มีความกดดัน
2	เปรียบเทียบชีวิตวัยเด็กกับอุปกรณ์เย็บผ้า
3	เปรียบเทียบตัวละครในละครกับความเจ็บปวดระหว่างทำงานที่อ่อนไหว
4	คุยโทรศัพท์ทำภารกิจในการรับงานเย็บผ้าเป็นการปูเรื่อง แนะนำตัวละคร ความต้องการ ความฝัน ภูมิลหลัง
5	การเปลี่ยนแปลงตัวเองในโลกของศิลปะเปรียบเทียบชีวิตตอนศัลยกรรมกับศิลปะ
ช่วงที่	เนื้อเรื่อง

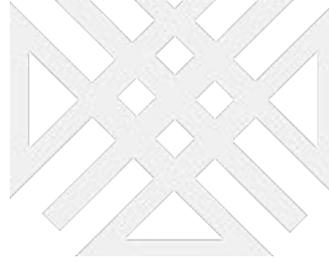
6	เปรียบเทียบการเลือกแพทเทิร์นกับตัวเลือกในชีวิต
7	การนิทหาว่าร้ายและการถูกมองข้าม
8	(การกระทำ) กระบวนการเย็บเสื้อผ้า
9	การถูกวิจารณ์จากความเป็นห่วงเป็นใยอย่างใกล้ชิด
10	เปรียบเทียบชีวิต ความฝัน ความหวังกับนิทานเรื่องซินเดอเรลล่า
11	ความผิดหวังจากการโดนปฏิเสธ
12	เล่าถึงความผิดหวังในอดีตและปัจจุบันเปรียบเทียบความเป็นศิลปินในวงการศิลปะกับชีวิต
13	เปรียบเทียบการซ่อมแซมแพทเทิร์นกับชีวิตที่พังทลาย
14	หาทางแก้ปัญหาและเห็นถึงโลกภายนอก
15	(การกระทำ) กระบวนการตัดเย็บชั้นสูง พุดถึงความ เป็นอิสระ
16	ความมั่นใจในความไม่สมบูรณ์แต่มีความเป็นตัวตนของตัวเอง

ที่มา : ธีรภัทร์ นาคนานเสื่อ

2. องค์ประกอบในการแสดง

2.1 องค์ประกอบด้านเครื่องแต่งกาย

แนวคิดผ่านกระบวนการตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นหลักระหว่างกระบวนการตัดเย็บแบบ बुติกและกระบวนการตัดเย็บชั้นสูงโดยเลือกโครงสร้างของเส้น รูปร่าง และ รูปทรงในการออกแบบ ชุดให้กับตัวละครที่มีชีวิตเป็นช่างเย็บผ้าให้สามารถสื่อสารผ่านการออกแบบที่สอดคล้องไปกับเรื่อง จึงเลือกใช้เทคนิคการทำเสื้อผ้ามาเป็นหลักในการออกแบบโดยเสนอแนวคิดความกักขังและ แนวคิดอิสระ นำเสนอให้เห็นความแตกต่างของรูปทรง โครงสร้าง สี เนื้อผ้าและลวดลาย ทำให้ได้ ภาพรวมทั้งหมดโดยแบ่งเป็น 2 ชุดคือ ชุดที่ 1 ชุดทำงานตามกิจวัตรของตัวละครที่เป็นช่างเย็บผ้าซึ่งเป็นชุดหลักของตัวละครที่ติดอยู่กับกรอบ แรงบันดาลใจมาจากเสื้อของช่างตัดเย็บขณะปฏิบัติงาน โดยเลือกใช้แนวคิดและการตัดเย็บตามแบบบูติก (Boutique) รูปแบบเป็นยูนิฟอร์มปี ค.ศ. 1940 มีแนวคิดสื่อถึงการกักขังอยู่ในอดีต ระเบียบของสังคม และความคิดของตัวเอง โดยเลือกสีที่คงความเป็นธรรมชาติ สื่อให้เห็นมายาคติที่กักขังเป็นกรอบจากสิ่งที่ไม่จริงแต่ดูเป็นจริงตามธรรมชาติ ทำให้เห็นถึงความแข็งและความเป็นระเบียบ และชุดที่ 2 ชุดของตัวละครหลังจากเรียนรู้แล้ว สื่อถึงความเป็นอิสระทางความคิด ตัวตน กำลังจากกลายออกจากกรอบทั้งหมด แรงบันดาลใจจากชุดไอต์กูตูร์ หรือ การตัดเย็บชั้นสูงที่เน้นการสร้างสรรค์มากกว่าการทำตามแบบ โดยเลือกใช้การตัดเย็บตามแบบชั้นสูง (Haute Couture) มีแนวคิดสื่อถึงความเปิดเผยสู่อิสระ ทำให้เห็นถึงความไม่สมบูรณ์ มีจุดบกพร่อง โครงเน้นรูปทรงโค้ง โดยเนื้อผ้าเป็นแบบโปร่งเพื่อสื่อถึงการเปิดเผยและการพันผูก ความผสมผสานความเก่าที่ปรับให้ใหม่ ทำให้เห็นถึงความค่อย ๆ มีชีวิตชีวา

ภาพที่ 3 : ชุดตัวละครข้างเย็บผ้า

ภาพที่ 4 : ชุดตัวละครในช่วงสุดท้าย

ที่มา : นลินรัตน์ บาลลา

2.2 องค์ประกอบด้านพื้นที่และฉากในการแสดง

พื้นที่การแสดงเลือกพื้นที่ที่ใช้ในการแสดงที่ประกอบด้วยมุมของห้อง มีหน้าต่างและหลังม่านสำหรับเป็นพื้นที่ด้านหลังการแสดงเพื่อต้องการให้เห็นถึงความอึดอัด ภาวะการหมดหนทางของตัวละคร โดยจัดพื้นที่คนดูล้อมพื้นที่การแสดง 45 องศา พื้นที่การแสดงแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นพื้นที่โต๊ะเขียนแบบ มีอุปกรณ์ประกอบฉากคือ โต๊ะเขียนแบบ อุปกรณ์วาดเขียน แก้วน้ำหมึกพียง หุ่น 2 ตัว ผ้าด้ามี่จุด ผ้าสีอื่น ๆ กระดาษ เทปใส เข็ม ดอกไม้ปลอมสีทอง กรอบรูป โคมไฟ กระจก โต๊ะเขียนแบบ ที่มีลักษณะเก้าอี้ให้เห็นถึงการทำงานหลัก กรอบรูปสีทองที่มีรูปโมนาลิซา สีให้เห็นถึงความเป็นต้นแบบของศิลปะ โคมไฟเก่า สีให้เห็นถึงความสวยงามที่ไม่ได้ใช้ กระจก หมายถึงการสะท้อนตัวตน

ส่วนที่ 2 เป็นพื้นที่พักผ่อน มีส่วนสำคัญคือหน้าต่างที่มีม่านปิด มีอุปกรณ์ประกอบฉาก คือ แก้วน้ำหมึกพียง โต๊ะ โคมไฟ โทรศัพท เป็นส่วนที่มีให้เห็นถึงโลกภายนอก คือโทรศัพทที่ใหม่แต่เลียนแบบของเก้าหน้าต่างที่มีความสำคัญอย่างมากต่อเรื่องเป็นหน้าต่างที่เปิดให้เห็นโลกภายนอก

ส่วนที่ 3 เป็นพื้นที่สำหรับการบรรยาย เป็นพื้นที่โล่ง ใช้แสงในการดำเนินเรื่อง พื้นที่โล่ง หมายถึง การอยู่คนเดียวของตัวละคร ความโดดเดี่ยว

ส่วนที่ 4 เป็นพื้นที่เย็บผ้า มีอุปกรณ์ประกอบฉากคือจักรเย็บผ้า 1 ตัว ตั้งอยู่ตรงกลางห้องหันหลังให้คนดู จักรเย็บผ้า หมายถึง อาชีพ ความถนัด ความทุ่มเท

ส่วนที่ 5 เป็นพื้นที่ทำชุด ประกอบด้วยอุปกรณ์ประกอบฉาก คือ หุ่น 1 ตัว หุ่นที่ตั้งอยู่อย่างโดดเดี่ยว หมายถึง การแสดงให้เห็นถึงตัวตน การออกแบบพื้นที่คำนึงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมของตัวละครที่ถูกกักขังอยู่ในโลกเก่าจากสภาพห้องที่ตั้งใจทำให้เก่า เป็นการออกแบบ

เพื่อการแสดงเดี่ยวให้ได้ใช้ฟังก์ชันอย่างคุ้มค่าและมีความน่าสนใจเอื้อต่อการแสดงมากที่สุด
พื้นที่ทั้งหมดจำลองเป็นห้องของตัวละคร โดยมีฟังก์ชันที่แตกต่างกัน
ในแต่ละช่วงของการแสดง ในการออกแบบคำนึงถึงการใช้งานเป็นหลักเพื่อขับเน้นความหมายของ
สารและส่งเสริมการเล่าเรื่องให้เห็นภาพมากที่สุดและเป็นสัญลักษณ์ของเรื่อง

ภาพที่ 5 : พื้นที่การแสดง

ภาพที่ 6 : ฉากและเวทีแสดง

ที่มา : สัณห์ไชญ์ เอื้อศิลป์

2.3 องค์ประกอบด้านเสียงและแสง

การใช้องค์ประกอบด้านเสียงและแสงแต่และส่วนของพื้นที่การแสดงเน้นการใช้
แสงจากโคมไฟและในบางส่วนมีความมืดเพื่อสร้างบรรยากาศของเรื่องเน้นการใช้แสงที่น้อยแต่ระบุ
ถึงพื้นที่แต่ละช่วงของการแสดงโดยต้องการสื่อความหมายถึงการเก็บตัว ความลึกกลับ การอยู่กับตัว
เองของตัวละคร ส่วนเสียงนั้นใช้เสียงแต่ช่วงของการแสดงโดยเลือกเสียงที่สื่อสารอารมณ์ ความ
รู้สึกหรือขัดแย้งกันและมีเสียงประกอบเช่น เสียงโทรศัพท์ หมายถึงเสียงของคนภายนอก เป็นต้น

3. การแสดงในรูปแบบการแสดงเดี่ยว

การทำงานด้านการแสดงได้นำเทคนิคและวิธีการแสดงแบบละครควีรี่ (Queer Theatre)
การแสดงเน้นการใช้สุนทรียแบบแคมป์ (Camp Aesthetic) ตลกหรือจากอวดยั่วล้อเพื่อวิพากษ์
วิจารณ์ เสียดสี ประชดประชันสังคมโดยละครควีรี่นำเสนอมุมมองของผ่านเพศที่สาม การเข้าสู่
สภาวะของตัวละครด้วยวิธีการด้นสด (Improvisation) นอกจากนั้นผู้กำกับการแสดงใช้เครื่องมือใน
การแสดงคือ การเรียกความทรงจำในอดีต การใช้ความจริงภายใน การฝึกหาความหมายของคำพูด
และความหมายใต้คำพูด การค้นหาการกระทำและสภาวะที่สัมพันธ์กันระหว่างพื้นที่ที่เชื่อมโยงกับ
เหตุการณ์และการกระทำของตัวละคร จากนั้นจึงฝึกซ้อมรวม การฝึกซ้อมกับเทคนิค การซ้อมเสมือน
จริงโดยสามารถเข้าถึงสภาวะของตัวละครได้และสามารถสื่อสารและถ่ายทอดความคิดถึงผู้ชมได้
จากการทำงานภายใต้การกำกับการแสดงที่ทำให้กำหนดทิศทางในเทคนิคที่ใช้ในการแสดงมีการ
ผสมผสานการแสดงในรูปแบบอื่น ๆ ที่หลากหลายเช่นการเต้นรำ การตีท่า การลิปซิงค์ ละครใบ้

ทอล์คโชว์ (Talk Show) การถ่ายทอดขยายจากความจริงข้างในผ่านคำพูด สีหน้า การกระทำ ท่าทางที่หลากหลายประกอบกับองค์ประกอบอื่น ๆ ประกอบสร้างขึ้นมา กล่าวคือ รู้ลึกจริงแต่การแสดงออกภายนอกเกินจริงที่หลากหลายและผสมผสานจากการทำงานภายใต้การกำกับกับการแสดง โดยผู้วิจัยทำงานภายใต้การกำกับกับการแสดงของผู้กำกับการแสดงตั้งแต่ขั้นก่อนการผลิต คือการพูดคุยประชุมวางแผนการทำงานและการแก้ไขและปรับปรุงบทละครให้สามารถจัดทำในขั้นต่อไปได้ คือขั้นผลิตการแสดง การซ้อมการแสดง ผู้กำกับการแสดงเป็นผู้กำหนดทิศทางของงานสร้างสรรค์การแสดง พบว่าการทำงานภายใต้การกำกับกับการแสดงของผู้วิจัยมีส่วนสำคัญอย่างมากในทุกขั้นตอนวิธีการดำเนินงานทำให้ผู้วิจัยมีผู้กำกับการแสดงเป็นผู้กำหนดทิศทางของงานสร้างสรรค์การแสดงและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการแสดงเพราะการทำงานของผู้กำกับการแสดงเสมือนเป็นตัวกลางตัวแทนของผู้ชม ผู้สร้าง และผู้แสดงในการประกอบชิ้นส่วนต่าง ๆ ของการแสดงเข้าด้วยกัน

สรุปผลการวิจัย

การสร้างสรรค์การแสดงเดี่ยวเรื่อง The Masterpiece จากแรงบันดาลใจที่ตีความจากหนังสือเรื่อง การเดินทางของส่วนที่หายไป (The Missing Piece Meets the Big O) ของ เชล ซิลเวอร์สไตน์ (Shel Silverstein) แปลโดย ปลาสิ่รุ่ง โดยมีภารกิจดำเนินงานตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลประเด็นและความสนใจ รูปแบบและเนื้อหาในการสร้างสรรค์ โดยศึกษาจาก วิดีทัศน์ หนังสือ บทละคร มีกรอบความคิดจากทฤษฎีมายาคติและวาทกรรมทำให้เห็นถึงบริบททางสังคม ปัญหาและความเป็นจริงในสังคมที่ถูกคาดหวังจากความสมบูรณ์แบบของการใช้ชีวิตโดยสะท้อนแนวคิดทางการศึกษา จึงมาเป็นแนวคิดและทิศทางในการนำไปสร้างบทละครพูดเดี่ยวและฝึกซ้อมการแสดงโดยมี การประชุม การอ่านบทพร้อมกันครั้งแรก การวิเคราะห์ตัวละคร การฝึกซ้อมย่อย การเข้าสู่ตัวละครเริ่มจากการค้นหามุมหลังของตัวละครด้วยวิธีการเดินสวด นอกจากนั้นใช้เครื่องมือที่ใช้ในการแสดงเช่น การเรียกความทรงจำในอดีต การเทียบเคียง การใช้ความจริงภายใน การฝึกหาความหมายของคำพูดและความหมายใต้คำพูด ทดลองหาวิธีการนำเสนอใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถเข้าถึงสภาวะของตัวละครได้และสามารถสื่อสารและถ่ายทอดความคิดถึงผู้ชมได้จากการทำงานภายใต้การกำกับกับการแสดงที่ทำให้กำหนดทิศทางในการสร้างสรรค์และทิศทางในการแสดงรวมถึงรูปแบบการแสดงละครเควีร์เป็นเทคนิคและวิธีการแสดงที่เน้นการใช้สุนทรียะแบบแคมป์ที่เน้นความตลกยั่วล้อเพื่อวิพากษ์วิจารณ์ เสียดสี ประชดประชันสังคม โดยนำเสนอมุมมองของผ่านเพศที่สามหรือคนชายขอบทางสังคมให้สามารถวิพากษ์วิจารณ์ ปฏิเสธและทำลายแนวคิดสมัยใหม่เรื่อง ความงาม รสนิยม หรือคุณค่าของศิลปะที่สะท้อนและนำเสนอบางสิ่งที่ถูกกลืนหายไป ไม่ให้แสดงผ่านสังคมในรูปแบบการแสดงโดยนำเสนอในรูปแบบการแสดงสดโดยมีองค์ประกอบทั้งเสื้อผ้า พื้นเวทีและฉากรวมทั้งแสงและเสียงที่ส่งเสริมสอดคล้องไปกับการแสดงทำให้สามารถสื่อสารแก่นความคิดไปสู่ผู้ชมให้เกิดเรียนรู้ไปกับการแสดงและตัวละครทำให้สามารถนำผลการนำเสนอเป็นรายงานการวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลจากปรากฏการณ์การทำงานที่เกิดขึ้นทำให้สามารถสร้างสรรค์การแสดงเดี่ยวเรื่อง The Masterpiece ได้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์ตามที่กำหนดไว้

อภิปรายผลการวิจัย

การสร้างสรรค์การแสดงเดี่ยวเรื่อง The Masterpiece มีกระบวนการสร้างสรรค์ที่มีความสอดคล้องกันระหว่างการสร้างสรรค์และการเรียนรู้ภายในจิตใจของผู้วิจัยผ่านกระบวนการคิด ทบทวนกับตนเองและได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทำให้เกิดการถ่วงความคิดอย่างละเอียด ทำให้เห็นข้อดีข้อเสียในแต่ละส่วนแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้กำกับการแสดงและทีมงาน กระบวนการสร้างสรรค์การแสดงเดี่ยวเรื่อง The Masterpiece ทำให้สามารถขับเคลื่อนแก่นความคิดหลักของเรื่องถึงทัศนะของผู้ชมได้ และเห็นว่า การสร้างสรรค์นี้มีคุณค่าทั้งต่อตัวผู้วิจัยและประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งการสร้างสรรค การแสดงและทักษะทางศิลปะการแสดง จากกระบวนการศึกษาและการทำงานสร้างสรรค์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเอกสารวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยพบว่าแนวคิดเรื่องมายาคติ (myth) เพื่อนำมาใช้ในการสร้างบทละคร วิเคราะห์ตัวละครทำให้เข้าใจความคิด ความเชื่อตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ในสังคมโดยเฉพาะการถูกคาดหวังจากครอบครัว จากคนในสังคมรอบ ๆ ตัวของผู้วิจัย “ความเป็นตัวเรา” มักถูกยึดเยียดความหมาย ถูกคาดหวังจากผู้อื่นหรือแม้แต่สังคมจนทำให้เราขาดความมั่นใจและความภาคภูมิใจในตนเอง เรื่องราวของตัวละครสามารถสะท้อนสิ่งประกอบสร้างวาทกรรมความสมบูรณ์แบบที่ผู้อื่นคาดหวัง กำหนดไว้ให้ตัวเราเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ แต่เมื่อเราสามารถค้นหาคำตอบและเลือกในสิ่งที่กำลังทำอยู่หรือเป็นอยู่ได้ด้วยเหตุและผลในเจตจำนงอิสระของตัวเอง จึงทำให้เราสามารถเลือกที่จะเป็นและทำในสิ่งที่เรามีความสุขได้ภายใต้ข้อจำกัดที่เรายอมรับได้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. จากการอภิปรายซักถามและคำแนะนำของผู้ชมการแสดงได้รับคำแนะนำให้นำผลงานมาพัฒนาให้สมบูรณ์มากขึ้นเนื่องจากข้อจำกัดเรื่องเวลาและการจัดการแสดงจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า
2. เนื่องจากผู้แสดงทำหน้าที่เขียนบทด้วยจากกระบวนการทำงานพบว่าการทำงานด้านการเขียนบทใช้เวลานานกว่าการซ้อมและการพัฒนาตัวละคร ดังนั้นหากมีเวลาในการซ้อมและพัฒนาตัวละครมากขึ้นหรือคัดเล็กลงนักแสดงที่เหมาะสมจะทำให้สารและแก่นความคิดของเรื่องสมบูรณ์มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กัญญาธรร ภิรมย์ชม. (2559). มายาคติว่าด้วยธรรมชาติในงานโฆษณาทางโทรทัศน์ของบริษัท
ปตท. จำกัด มหาชน. วารสารปณิธาน. ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2559)
หน้า 17-40.
- ณัฐฐพงษ์ สกุลเลียว. ความสมบูรณ์แบบของครอบครัว. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2564.
จากเว็บไซต์ <https://prachatai.com/journal/2011/08/36356>
- นพพร ประชากุล. (2547). มายาคติ โรลิ่งส์ บาร์ตส์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ. ศูนย์หนังสือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

